

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І
СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Кафедра східної і слов'янської
філології

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

«Мова засобів масової інформації арабських країн»

Спеціальність: В11 (035) Філологія

Спеціалізація: В11 060. (035.060) Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська

Освітня програма: Арабська мова і література та переклад,
друга східна мова, західноєвропейська мова

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Кафедра	кафедра східної і слов'янської філології
Факультет	факультет східної і слов'янської філології
Викладач	Нечипоренко Ігор Вячеславович
Статус дисципліни	вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки
Семестр	III курс, VI семестр
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС, загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС / 90 годин
Мова викладання	українська / арабська
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	<i>Предметом</i> навчальної дисципліни за вибором є вивчення теорії, методики та практики перекладу текстів засобів масової інформації (ЗМІ) арабських країн, вираження лексико-граматичних та жанрово-стилістичних особливостей текстів масмедіа-спрямування для їхнього адекватного перекладу, мовної специфіки сучасної термінології ЗМІ, особливості перекладу текстів медіа-спрямування з погляду перекладацьких завдань та труднощів перекладу.
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	<i>Мета</i> навчальної дисципліни за вибором полягає в інтерактивному розвитку перекладацьких знань і вмій студентів до рівня практичного, вільного, коректного використання арабської мови у широкому спектрі комунікативних ситуацій та у формуванні практичних навичок двостороннього перекладу спеціалізованих текстів масмедіа-тематики, створення систематичного уявлення про способи, засоби і прийоми перетворення мовних одиниць у процесі двостороннього перекладу.
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	Очікувані результати навчання з навчальної дисципліни за вибором: <ul style="list-style-type: none"> • знати теоретичні основи перекладу текстів ЗМІ та методологію, необхідні для створення адекватного перекладу; • знати лексико-семантичні, граматичні і стилістичні особливості арабомовних текстів ЗМІ, типову термінологічну лексику; • знати основні етапи здійснення, редагування і підготовки адекватного перекладу, а також лексикологічні, лексико-граматичні, семантичні і синтаксичні/структурні аспекти перекладу текстів ЗМІ арабських країн; • вміти робити повний письмовий, реферативний та анотаційний переклад друкованих та аудіотекстів масмедіа-спрямування, правильно використовуючи терміни, кліше та штампи (з арабської мови на українську і навпаки); • володіти навичками ведення дискусій під час обговорення питань термінології масмедіа; • вміти аналізувати текст оригіналу, застосовувати перекладацькі стратегії, презентувати текст перекладу (включаючи його розташування на сторінці), застосовувати термінологію.
Компетентності (Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)	Основні завдання вибіркової дисципліни пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей: <i>інтегральної компетентності (ІК):</i> – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає трансліювання інформації українською, арабською, другою східною та західноєвропейською мовами та/або здійснення перекладацької діяльності, і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. <i>загальних компетентностей (ЗК):</i> – ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; – ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями;

	<ul style="list-style-type: none"> – ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; – ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; – ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно; – ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних цілях; – ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні; – ЗК 14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. <p><i>фахових компетентностей (ФК):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ; – ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні; – ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію; – ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту; – ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань; – ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів; <p>ФК 14. Професійні знання й уміння, необхідні для створення повного й адекватного письмового та усного перекладу текстів різних жанрів і стилів з арабської мови українською та навпаки.</p> <p>ФК 15. Розуміння сутності перекладу як комунікативної діяльності, орієнтованої на міжмове і міжкультурне посередництво у різних суспільних сферах діяльності, знання його видів і типів.</p> <p>ФК 16. Здатність до застосування різних способів перекладу мовних одиниць лексичного рівня і стилістичного рівня (стійкі словосполучення, кліше, фразеологізми, власні назви, заголовки) в обох напрямках перекладу.</p>
Види занять і їхній розподіл за годинами	<p>Лекції – 4 год. Практичні заняття – 26 год. Самостійна робота – 60 год.</p>
Тематика навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Особливості перекладу текстів сучасної масмедіа-спрямованості. Тема 2. Адекватність і варіативність перекладу сучасних масмедіа-термінів. Тема 3. Терміни, кліше та штампи в арабських текстах ЗМІ. Тема 4. Прийоми реферативного та анотаційного перекладу текстів сучасної масмедіа-термінології. Тема 5. Практичний усний та письмовий двосторонній переклад новин різної тематики та журналістських інтерв'ю.</p>
Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Методи <i>семестрового</i> контролю – максимальна кількість балів за роботу на практичних заняттях протягом семестру дорівнює 50. Оцінювання здійснюється під час усіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час практичних занять оцінюється усна відповідь, виконання практичних завдань, презентація проєктів для самостійного опрацювання. Застосовуються такі методи контролю: <ul style="list-style-type: none"> – методи усного контролю: індивідуальне опитування за теоретичним матеріалом, підготовлена доповідь, коротке повідомлення; – методи письмового контролю: експрес-контроль, тестові завдання. 2. Методи <i>проміжного</i> контролю – відбуваються у березні, коли викладач враховує середнє значення балів за аудиторну й самостійну роботу студента з округленням до десятої частки числа. 3. <i>Модульна контрольна робота</i> – максимум 50 балів за всю МКР, якщо передбачено підсумковий контроль у формі заліку. МКР виконується й оцінюється після завершення модулю, зміст МКР регламентується на засіданні кафедри. 4. Методи <i>підсумкового</i> контролю – залік. 5. Особливості організації навчального процесу, оцінювання всіх видів роботи, проведення МКР, семестрового, проміжного і підсумкового семестрового контролю за <i>дистанційною формою</i> навчання регламентується положенням про Порядок проведення семестрового контролю в дистанційному режимі з використанням ІТ-технологій з усіх навчальних дисциплін¹.
Передумови вивчення дисципліни	<p>Успішне опанування курсів «Арабська мова», «Практична граматики арабської мови», «Практична фонетика арабської мови», «Практичний курс перекладу (арабська і українська мови)».</p> <p>Знання теоретичних основ курсів «Загальна теорія перекладу», «Основи загального мовознавства».</p>

	<p>Володіння навичками лінгвістичного аналізу текстів різних стилів літературної арабської мови.</p>
<p>Навчально-методичне й інформаційне забезпечення</p>	<p>Бабенко Є., Амеліна С., Білоус Н. (2018). <i>Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу</i>: Центр навчальної літератури.</p> <p><i>Advancing Arabic Language Teaching and Learning: A Path to Reducing Learning Poverty in MENA</i>. (2021). International Bank for Reconstruction and Development.</p> <p>Ahmad Abdelmoneim Youssef Masry Zidan (2015). <i>A Linguistic Analysis of Some Problems of Arabic-English Translation of Legal Texts, with Special Reference to Contracts</i>. Cambridge Scholars Publishing.</p> <p>Almanna, A. (2016). <i>The Routledge course in translation annotation: Arabic-English-Arabic</i>. London and New York: Routledge.</p> <p>Hassan, B. A. (2014). <i>Between English and Arabic: A practical course in translation</i>. New castle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing.</p> <p>Hanem El-Farahaty. (2015). <i>Arabic – English – Arabic Legal Translation</i>. Routledge Taylor&Francis Group.</p> <p>Mahmoud Altarabin. (2021). <i>The Routledge course on media, legal and technical translation. English – Arabic – English</i>. Routledge Taylor&Francis Group.</p> <p>تاريمان نانلي الوراقى عباس أحمد التونسي (2005). <i>عربية وسائل الإعلام. الجزء الثاني. معهد اللغة العربية الجامعة الأمريكية بالقاهرة</i>.</p> <p>Додаткова:</p> <p>Колодій, Б. М. (2021). <i>Переклад аудіовізуальних текстів фахового спрямування</i>: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури.</p> <p>Сівков І.В., Субх М.А., Хоміцька О.Г. (2009). <i>Сучасний українсько-арабський словник</i>. Київ: Київський університет.</p> <p>Сівков І.В. (2008) <i>Теоретичні питання дослідження суспільно-політичної і юридичної лексики сучасної арабської літературної мови. Навчальний посібник</i>. Київ.</p> <p>Сівков І.В. (2008). <i>Арабсько-український словник суспільно-політичної термінології</i>. Київ: Альфа.</p> <p><i>A pocket dictionary of Economics and commerce. English – Arabic, Arabic – English</i> (2002). Librairie du Liban: The dictionaries Department.</p> <p>Daniel Newman. (2007). <i>Arabic-English Thematic Lexicon</i>. Routledge Taylor&Francis Group.</p> <p>Mason, I. (1994). Discourse, ideology and translation. In R. D. Beaugrande, A. Shunnaq, & M. H. Heliel (Eds.), <i>Language, discourse and translation in the West and Middle East</i> (pp. 23–34). Amsterdam and Philadelphia, PA: John Benjamins Publishing Company.</p> <p>Інформаційні ресурси в Інтернеті</p> <ul style="list-style-type: none"> – http://www.nbu.gov.ua/node/422 – Телеканал «аль-Джазіра» News Today's latest from Al Jazeera – Портал новин України بالعربية أخبار أوكرانيا (arab.com.ua) – Бібліотека арабської літератури Library of Arabic Literature – Журнал арабської літератури أخبار أوكرانيا بالعربية أخبار أوكرانيا (arab.com.ua) – nwf.com أكبر متجر إلكتروني للمحتوى العربي (neelwafurat.com)
<p>Форми і способи поточного та семестрового контролю</p>	<p><i>Семестрове оцінювання</i>: аудиторна робота, самостійна робота, МКР.</p> <p><i>Підсумкове оцінювання</i>: залік.</p> <p><i>Умови допуску до заліку</i>: наявність відповідей на практичних заняттях, МКР, виконання усіх запланованих видів аудиторної і позааудиторної навчальної роботи.</p>

Затверджено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології, протокол № 15 від «15» квітня 2025 р.

Завідувач кафедри

Валігура О. Р.

(підпис)

(ім'я, прізвище)

Перезатверджено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології, протокол № _____ від «_____» _____ 202__ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(ім'я, прізвище)